

Ομήρου, *Ιλιάδα*
Προοίμιο
Ραψωδία Α (στ. 1-7)

I. ΤΥΠΙΚΗ ΔΟΜΗ ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ:

- επίκληση
- διήγηση
- παράκληση

Στο προοίμιο της *Ιλιάδας* (στ. 1-7) παρουσιάζονται τα εξής:

• **ΕΠΙΚΛΗΣΗ** (στ. 1)

Επίκληση στη Θεά: ο ποιητής επικαλείται τη Μούσα της επικής ποίησης (Καλλιόπη) να του χαρίσει την έμπνευση. Την εποχή του Ομήρου οι άνθρωποι πίστευαν πως η ποιητική δημιουργία έχει θεία έμπνευση

Η Μούσα φωτίζει τους εμπνευσμένους αοιδούς ή μιλάει με το στόμα τους (αυτό δίνει στους αοιδούς επισημότητα και ιεροπρέπεια). Η επίκληση της Μούσας υπάρχει στην αρχή του κάθε έπους.

• **ΔΙΗΓΗΣΗ** (στ. 2-5): δίνεται συνοπτικά η υπόθεση του έργου
(στ. 6-7) ορίζεται η αφετηρία της αφήγησης

και δίνεται το όνομα του πρωταγωνιστή

- οι ήρωες του έπους
(ο πρωταγωνιστής του έργου ο Αχιλλέας, ο συμπρωταγωνιστής του έργου ο Αγαμέμνωνας -- απουσιάζουν οι αντίπαλοι: Τρώες)
- Το θέμα του έπους
(ο θυμός του Αχιλλέα και οι ολέθριες συνέπειές του που δίνουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του Τρωικού πολέμου)
Το χρονικό σημείο (αφετηρία) από το οποίο θα αρχίσει η εξιστόρηση
(«απ' ότε εφιλόνικησαν και εχωριστήκαν»)
- Ο ρόλος των θεών
(η δήλωση του ποιητή «και η βουλή γενόνταν του Κρονίδη», που σημαίνει ότι τα γεγονότα θα εξελιχθούν σύμφωνα με το σχέδιο και τη θέληση του Δία)

• **ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ** (εδώ λείπει)

II. ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

• **Προοικονομία-Προσήμανση**

Προοικονομία είναι η αφηγηματική τεχνική με την οποία ο ποιητής προετοιμάζει συστηματικά τα επεισόδια που θα ακολουθήσουν στην εξέλιξη της πλοκής του έργου.

Προσήμανση είναι όταν μας προϊδεάζει για το τι θα ακολουθήσει.

Το προοίμιο της *Ιλιάδας* παρουσιάζει συνοπτικά την υπόθεση του έπους και λειτουργεί ως προϊδεασμός για όσα θα ακολουθήσουν

• **Σχήμα κύκλου:**

Στο προοίμιο υπάρχει σχήμα του κύκλου με το όνομα του Αχιλλέα, το οποίο αναφέρεται στον πρώτο και στον τελευταίο στίχο.

• Η αφήγηση της ιστορίας αρχίζει από τη μέση των γεγονότων (in medias res)

• **Ρεαλισμός** των στίχων 4-5:

- Οι νεκροί ήταν τόσοι πολλοί, ώστε δεν προλάβαν να τους προσφέρουν την τιμή της ταφής, το αυτονόητο δικαίωμά τους
- Αυτή η πληροφορία κεντρίζει το ενδιαφέρον για την πορεία της υπόθεσης

III. ΙΔΕΕΣ (ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) ΠΡΟΟΙΜΙΟΥ:

- επίκληση Μούσας = η ποίηση είναι αποτέλεσμα θείας έμπνευσης
- Ο ρόλος των θεών: τα γεγονότα θα εξελιχθούν σύμφωνα με την βουλή του Δία. Στο σημείο αυτό παρατηρούμε ότι δίνεται λιγότερη έμφαση στο θέμα της ελεύθερης βούλησης και της προσωπικής ευθύνης του ανθρώπου.